

Kannanotto esitykseen osingonjaosta sidosyksikköyhtiöistä

Konsernijaosto 20.10.2025 § 59
8224/00.04.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen, puh. 044 718 2156
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupunki hyväksyy osingonjaon sidosyksikköyhtiöistä kertaluonteisena talouden tasapainottamistoimena, jossa yhtiöistä kotiutetaan yhtiön käyttöpääoma- ja investointitarpeet ylittäviä jakokelpoisia pääomia. Tarkemmat päätökset tehdään yhtiökokouksissa yhtiöiden hallitusten tekemien esitysten pohjalta.

Kuopion kaupunki toteaa, että jatkuvana mallina tarkoituksenmukainen tapa tasata sidosyksikköyhtiöiden tulosta on ensisijaisesti hinnoittelu ja toissijaisesti ostohyvitysmenetelmä.

Päätös

Konsernijaosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Pohjois-Savon hyvinvointialueen omistajaohjaus- ja talousjaosto on 16.09.2025 § 22 tehnyt sidosyksikköyhtiöille esityksen osingonjaosta vuonna 2025 siten, että päätökset tehtäisiin ylimääräisissä yhtiökokouksissa loppuvuoden aikana. Taustalla on hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseen liittyvät toimet.

Esitys koskee useita yhtiöitä, joissa myös kaupunki on merkittävä omistaja.

Sidosyksikköjärjestäminen on voimassa olevan hankintalain mukainen poikkeus velvoitteesta kilpailuttaa hankinnat ja käyttöoikeussopimukset mainitun lain mukaisesti. Lain mukaan sidosyksiköissä saa olla vain hankintayksiköiden pääomaa ja sidosyksiköiden palvelumyynti muille on rajoitettua. Tämä tarkoittaa, ettei sidosyksikköyhtiöiden kassavirta eikä siten myöskään taseeseen kertyvät voittovarot muodostu markkinoilta, vaan yhtiöiden omistajien tekemistä palveluhankinnoista. Edellä kuvatun johdosta sidosyksikköyhtiöiden ei ole tarkoituksenmukaista tavoitella maksimaalista tulosta ja voiton tuottoa osakkeenomistajille, vaan tarkoituksena on kustannustehokas ja tehokkaasti hallittavissa oleva tapa tuottaa palveluita omistajilleen.

Kuopion kaupunginvaltuusto on 20.05.2025 § 24 hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman, jossa konsernirakenteeseen kohdistuvana operatiivisena

toimenpiteenä on konserniyhtiöiden tasetarkastelu siten, että yhtiöistä kotiutetaan mahdolliset käyttöpääoma- ja investointitarpeet ylittävät jakokelpoiset pääomat.

Osingonjako sidosyksikköyhtiöistä voidaan näin ollen kertaluonteisesti hyväksyä talouden tasapainottamisohjelman mukaisena toimenpiteenä. Yhtiöiden hallitusten tulee tehdä esitys osingonjaosta yhtiökokoukselle osakeyhtiölain varojen jakamista koskevia säännöksiä noudattaen.

Jatkuvana mallina osingonjako sidosyksikköyhtiöistä ei ole tarkoituksenmukaista, vaan tuloksen tasaamiseen tulee käyttää ensisijaisesti hinnoittelua ja toissijaisesti ostohyvitysmenettelyä.

Toimivallan peruste

Konserniohje 29 §

Vaikutusten arviointi

Liite

Liitteet 8224/2025 Vaikutusten ennakoarviointi, Osingonjako sidosyksikköyhtiöistä